1870. II. évfolyam. 49. szám. Csütörtök, márczius 10.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Félév re 5frt.
Három hóra 2 frt 50 kr.
Egyes szám 10 kr.
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz Vecsey-ház földszint a szerkesztőséghez bérmentve küldendők.
Hirdetési dij:
5 hasábos petit sorért 5 kr.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Nyilttéren megjelenő közlemény 5 hasábos sora 15 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szinte több izbeli hirdetések alku szerint a *legolcsóbb árért.*
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
Előfizethetni helyben: *Telegdi K. Lajos* és *Csáthy Károly* könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

Oroszország és az illyr háromszög.

A földközi tengerbe hosszan benyulik egy barátságtalan félsziget, mely minden tekintetben szomoru ellentétet képez a dúsan viruló apennini félszigettel.

Sok-sok idő telt el, mig a hatalmasságok figyelme e mostoha földü félszigettel csak részben is megismerkedett.

Egyik hatalmasság sem nagyon kácsingózott e kopár területre, hol legfelebb kecsketuróval és zsendiczével adózhatott a nép, vagy legfelebb egy összeforditott kas tengeri-pókkal, rákkal avagy hallal.

E félsziget az illyr háromszög.

Még Ausztria is csak ugy hében-hóban emlékezett e darab kavicsos és sziklás földre sokáig.

Azonban a kincsszomjas bányász fölkutatja a föld legmélyebb rétegeit s következetesen kiszámitja, hol rejlik a nemes ércz.

Van egy hatalom ott bent északon, melynek rég szándéka, messze elnyuló polypkarjaival mentől nagyobb tért ölelni fel.

Ujabb és ujabb birtoklásvágy gyötörte ezt — s egyszer ott ama kopár téren a mezetlen szirtek közt, hol legfelebb a lichenek és a higviricz-féle gyökerek nyerhetnek tápot, e hatalom sas tekintete oly gyémántot fedezett föl, hogy attólfogva nem volt nyugta, és birni óhajtá e kincses helyet, melynek legfőbb hasznát egyedül ő veheti.

E hatalom: alig kell mondanunk, nem más, mint Oroszország, melynek a Feketetenger és Adria felé terjeszkedésére nézve, mulhatlanul szükséges lenne e darab hely, hogy támpontot találjon ott, hol lábait szilárdul megvethesse, messze czélzó müveleteinél.

E század elején már elhatott ide az orosz hatalom fürkésző szeme, majd az angolok is figyelmes vizsga alá vették azt, mikor még az adriai Maltát, Lissa szigetét néhány évig megszállva tartották.

Az uj constellatio, amelybe e század kezdetével az adriai tenger keleti partja jutott, fölidézte végre Ausztriának kiválóbb figyelmét s kezdett több sulyt vetni ez igénytelen birtokrészre és lett féltékenyebb e területre, s őrizte azt argusszemmel. — Nem ok nélkül.

Maga Francziaország két izben igyekezett e tengerbe nyuló földnyelvvel megismerkedni. — Egyszer 1852-ben jelent meg egy franczia csavargőzös a cattaroi öbölben, melyet Fautz osztrák altengernagy ágyui riasztának el onnan. Másodizben 1858-ban hajózott egy kis franczia hajóhad de la Graviére contre-admiral vezénylete alatt Ragusába, honnan, Hécquart franczia ügynök közvetitése folytán a montenegroiakkal és más elégületlenekkel a félsziget területén, kezdett alkudozni és barátkozni.

Azonban Napoleon csakhamar belátta, hogy nagy baklövés lenne, ha ő Dalmátiát elütné Ausztria kezéről, mert arról győződött meg, hogy ezáltal csak az orosznak egyengetné az utat Adria felé. — Igy történt, hogy a franczia hadihajók, melyek a dalmát partokat nyugtalaniták, mindjárt a villafrankai békekötés után végkép elvonultak onnan. Ez időtől fogva Francziaország föl is hagyott végkép ama szándékával, hogy Dalmátiát osztrák kézből kiragadja.

Tudva levő dolog, hogy Anglia is kaczérkodott az ötvenes években az illyr félszigettel, s figyelmét különösen Adria keleti partja vette igénybe, s azt bő tanulmányának tárgyává tette. — Később azonban a britt oroszlán is máskép gondolta meg magát; fölhagyott ide irányzott szándéklataival, sőt még Corfut az adriai tengerhez vezető e kaput is, melynek erőditésére annyi milliót adtak ki, habozás nélkül adá át Görögországnak. És miért? — Mert átlátta, hogy az angol vérteshajóraj Máltánál elegendő arra, hogy a földközi tenger fölött minden irányban uralkodjék, mig másfelől Anglia kiváló érdekét látja abban, hogy Ausztria Adriának keleti partjain lábát szilárdul megvethesse és Oroszországot az illyr háromszögbe nyomulástól visszatartsa. Igy azután Angliától sem kell remegnie Ausztriának, hogy e földterületet tőle elhalászsza, sőt meg lehet győződve, mikép, ugy Franczia-, mint Angolország nemhogy azt tőle elragadni hajlandó lenne, de kinálva sem fogadná el, mig Ausztria azt elegendő tengeri erővel megszállani képes, az orosz colossus előnyomulási törekvései ellenében. Angliának és Ausztriának különben is azonos kereskedelmi politikájuk van levantei érdeküket illetőleg, s egy jól szerelt osztrák hajóhad, bizonyos eshetőségeknél jó szolgálatot tehet Angliának; mig ellenben Oroszország Kronstadttal a keleti tengeren, Sebastopollal a Feketetengeren és Cattaroval Adriánál, idővel nagyon veszedelmes ellenlábasává válhatnék Angolországnak.

Egészen máskép áll azonban a dolog Oroszországgal, mely régóta sandit Dalmátiára mindazon tartományokkal együtt, melyek egykor a görög császársághoz tartoztak. A görögök közt könnyen megfogható rokonszenvvel dicsekedhetik, mig Montenegroban már egy század óta mindig több szövetségest és barátot igyekezett magának szerezni, sőt átmenetileg már egyizben a Bocca di Cattarot a Cursola, Lesina s több hasonlóan dalmát szigetet tartott megszállva. Oroszországnak ide vonatkozó törekvései a krimi háboru és párisi congressus óta még inkább fokozódtak. Mielőtt Konstantinápolynak hatalmába kerítésére gondolna, nekie az illyr háromszöget minden áron meg kell szereznie, s jövőbeli keleti uraságának alapját a dalmát területen megvetnie. Leginkább akadályozva látja magát azonban Ausztria által abban, hogy kelet felé terjeszkedhessék, s minden igyekezete abban pontosul, hogy ennek hatalmát, ugy a Dunán, mint az adriai tengeren meggyöngithesse.

Leginkább szemet vetett pedig Oroszország a cattaroi öbölre, melyen jövőbeli Sebastopolját óhajtaná emelni Adria mellett.

Ugyanazzal a következetességgel, amelylyel Oroszország előbb a Dnieperen szállott le a Feketetengerig, sőt a Duna területéig, intézi jelenben is müveleteit az illyr háromszög felé, s egyszersmind az aegeumi és adriai tenger ellenében.

A hadtudósok abban átalában megegyeztek, hogy Ausztriának Adria fölötti hatalmának megtartásáért, ha netalán emiatt előbb-utóbb háboruba keverednék Oroszszággal, e küzdelemnek szinhelye a Dunánál lenne megvédhető. Lehet-e mostanában ily háborura kilátás? Nagyon valószinü. És ha ez idő eljő, akkor Ausztria az utósó döntő csatára készülhet s minden erejét öszpontositania kellend, hogy az ár magával ne sodorja.

A helyzet bővebb megértésére némi fölvilágositásul szolgálhatnak egy német tekintélynek röpiratából idézett következő sorok: „Amaz állás, melyet Oroszország a Dunafejedelemségeknél elfoglal, a legveszélyesebb és legfenyegetőbb azok közt, melyeket valaha hóditásvágytól ösztönzött nép, e tartományok irányában foglalt. Oroszország a Duna körül lakó népek leigázására, vagy legalább is nyomására annyira elő van készülve, mint arra sem a rómaiak, sem a magyarok és mongolok nem készültek oly mérvben, mielőtt e folyamterületre betörni akartak. —

El lehet mondani, hogy Oroszország mindama kapuknak közelében áll, amelyek köröskörül az alsó- és közép Dunához vezetnek, és amelyek hajdan az ázsiai népvándorlások alkalmával dél, észak és kelet felől betörési pontokul szolgáltak."

Annyi áll, hogy Oroszország már rég meggyőződött afelől, hogy örökösön terjeszkednie kell, ha önsulyának terhétől össze nem akar roskadni

Hogy pedig az illyr háromszög ama pont, melynél hatalmas lábait legközelebb meg kell vetnie, ha keletfelől való terjeszkedési politikájával következetes akar maradni, az semmi kétséget sem szenved.

Hogy e háromszögöt mikor használhatja, vagy átalában használhatja-e valaha támpontul észak óriása: az a keleti kérdésnek mikép megoldásától függ. Oroszország következetesen halad előre, hogy czélját érje. Európa ébren legyen!

Debreczen érdekében!

E lapok 45-ik számában, Nagy városok czim alatt elmondatott: mikép hazánkban vannak nagy városok magvai és alapjai. — Miután városunkat: Debreczent is ezek közé sorozhatjuk, szolgáljanak a következő sorok a kérdés alkalmazására. Megkisérlem vázlani általában a teendőket, és azt is a mi már megtétetett arranézve, hogy városunk czéljához közeledjék, s a nagy városok sorába beléphessen.

Debreczen népe az előhaladásra képes, főleg az ipar, gazdászat és kereskedelem — a melyek tehát itt leginkább szóba jöhetnek — az ő éltető elemei, müködése köre, mi iránt legnagyobb hajlamot mutat. Polgárai nagy vagyonnal rendelkeznek, noha azt sok tekintetben jelenleg, kiaknázatlan holt tőkének lehet venni.

Nem lehet tagadni, hogy a város már eddig is sokat müködött állapota javitásában, — erejét nagyban fejleszti. Vannak gyárai, kereskedelmi és ipar-iskolája, egyletei; rendez terménykiállitásokat, s behozta az ingyen iskolázást. A rend tekintetéből fontos kisajátitási törvény alkotásáért is folyamodott, s nehány közérdekü vállalat is jött kebelében létre stb. Azonban — fájdalom — nem lehet észlelni a dolgoknak olyszerü menetelét, — a melyből biztosan és természetszerint következnék a város felvirágzása, az őt megillető felső fokon.

Minden áron fön kell tartanunk azt a kegyeletes elismerést, melylyel hazánk többi lakosa van Debreczen iránt, midőn azt rendesen a főváros után szokták emliteni. Meg kell becsülnünk a 48-iki törvényhozás elismerését is, mely városunknak 3 képviselő választását adta.

Habár városunk lakosságát számra nézve ujabb időben, nehány belföldi város meghaladta is; mindazáltal nem lehet azt állitani, hogy városunk a nagyobbodásra képtelen volna. — A külső vagy eszközlött nagyobbodás meg fog jönni a kifejlődés előhaladtával, a természeti nagyobbodás avagy szaporodás pedig, — mint egyszersmind az egészséges vidék bizonysága — legujabb adatok szerint virágzó. (1869 évről születési arány 24-re 1; halálozási arány 31: 1; házassági arány 87: 1.)

Egy körülményt nem lehet figyelmen kivül hagyni. Ugyanis Debreczennek nincs aristocrátiája, és igy mint teljesen modern democrata város emelkedhetik fel, magyar jellegét megtartva, képesiti magát azon állásra, a melyen más idegen nagy városok vannak, eszközöl majdan a javak forgásában gyorsaságot és szabályszerüséget. Népessége szaporodtával nagyobb lesz a munkafelosztás és termelés, majd a közlekedés összemüködéssel a jólét megszilárdul.

Közlekedés tekintetében Debreczen már is kiváló forgalmi pont, ezt elősegitenék nagyobb mértékben — a vasutakon kivül — a jó utak. A csatornázás még most csak a kegyes kivánságok körébe tartozik, hogy valósitható-e, szakértők megvitatására bizandó.

Mindenesetre az épitkezési társulat legjobban elősegitheti nagyszerü középületek és intézetek alapitását, gyámolitja az egyeseket, hogy a mindennapin felülemelkedve mind az egészségnek, mind a szépségnek megfelelő lakhelyeket alkottbassanak. Legalkalmasbnak látszanék, ha a városnak előbb csak egyrészén, a mely erre legméltóbb, vitetnék keresztül az épitkezési rendszer; mert az egész városra, minden részben alkalmazni lehetetlen, de tán nem is szükséges.

A kereskedés fejlesztésére a többek közt gabna csarnok felállitása, de különösen a külső vásár behozatala lenditőleg hatna. Ez utóbbi régen előtérbe állitott kérdés s fontosságát mindenki elismeri. A mi a kereskedés magyar jellegét illeti, arra Debreczen minden kor biztosan számithat, kivált midőn kebelében oly életrevaló egyletekkel bir.

Gazdászat- és iparegyesület az ismeretek terjesztése, a felnőttek önképzése tekintetéből nagy befolyással volna az ipar és gazdászat gyámolitására különösen az iparegyesület, — mely egy részről mint vállalkozó és munka megosztó szerepelne; másfelől ipar muzeumával a munkásokat versenyre ösztönözné.

Már az alsóbb elemi iskoláknak oly alapon kell szerveztetniök, hogy azok kielégitő reális ismeretet nyujtsanak; szükséges azonban ezenkivül, hogy földmives iskolák és iparágak szerint megoszlott ipariskolák állittassanak fel.

Majd azonkivül, hogy a felső reális ismeretek megszerzésére is ut nyittassék, kell létezniök munkás egyleteknek is a társulás és önképzés elősegitésére. Mert ugyanis mindinkább tért nyer azon nézet, hogy a munkásoknak képzetteknek és saját szakmájukat okszerüen értőknek kell lenniök.

Nem kevésbé fontos városunkban még a tudományterjesztés kérdése. Csak ugy fogja e tekintetben jó hirnevét városunk megtartani, ha esz közli a tudományos társulások létrejöttét, a melyek egy nagy városnak mindenkor diszei, ha továbbá oda hat, hogy főiskolája — mint a tudományterjesztés kétségtelenül főtényezője — a tanszabadság és uj tudományszakok megnyitása által minél üdvösebb alapra helyeztessék.

Ezen emlitettek részletes ismertetése és birálgatása azon kivül, hogy mélyebb tárgyismeretet kiván, még azt is igényli, hogy különböző szempontból vétessék fel. Azért én reménylem, a szakismerettel birók nem fogják megtagadni a fáradságot, melynek árán városunk életkérdéseit fejtegetik és a megvalósitáshoz közelebb vinnék, valamint hiszem azt is, hogy nem fog elmaradni a nagyobb városok intézményeinek beható ismertetése.

M . . . . i.

Ujdonságok.

— **A rajziskola,** illetőleg városi rajztanári állásra vonatkozó több izbeli felszólalásra semmi felvilágositás sem nyujtatik a közönség számára. Ezen ügy majd 3 év óta eldöntetlenül tartatik függőben. Felhivjuk polgármester urat, hogy ezen, az iparosokat s általában az egész közönséget érdeklö ügyben erélyes intézkedést tegyen, hogy valahára megnyugvás eszközöltethessék e hosszura elnyult időben megoldatlanul tartott kérdés felett. Nem szeretnők, ha e fontos ügy ismét másik tisztikarra menne át megoldatlanul, ugy a mint a jelen hatósági közegek által a másik tisztikartól áttétetett.

— **A muzeum-egyletre** vonatkozó javaslattétellel megbizott küldöttség eljárását óhajtaná már ismerni a közönség.

— **A fürdőbizottmány** még eddig sem adott életjelt! Pedig itt a tavasz!

, **A katonai és polgári elem** között eddig fenálló válaszfalak enyészését örömmel szemléltük a legközelebbi időben; egyik nyilvános tényét jelezhetjük ennek most is. A helyőrségi katonatisztek ugyanis testületileg egy szivélyes hangon irt levélben köszönték meg a kaszinói elnökségnek és általában az egyletnek, hogy számukra bál tarthatása végett a kaszinó nagy terme átengedtetett, s a tisztikar nemes gondolkozásáról tesz bizonyságot a köszönő iratban kifejezett azon nyilatkozatuk is, hogy barátságosan ajánlják magukat a polgárok jó indulatába.

, **Komám a tolvaj.** Egy péterfiai lakatosnak sok szerszáma veszett el aprónként, a háznál nem is tudott kire gyanakodni, utoljára bizonyos kovácsmester kapatott a lopáson, ki azt állitotta, hogy ő az állitólag felismert lopott tárgyakat külföldről hozatta; a lakatos nem tágitott, hanem kimondta kereken, hogy „komám a tolvaj." Most már a törvényszék dolga kideritni a valót.

— **A ref. egyház** kebelébeni tisztujitás ideje is közelget. Juniusban már meg kell történni a tisztujitásnak. Még ugyan nincs semmi előkészület, hanem reméljük, hogy eziránt is legközelebb megtétetnek az intézkedések; mire szükség is van; mert félő, hogy a két tisztujitási előkészületek ugyanazon időre esvén össze, mivel mindkét helyen majdnem ugyanazon egyének vannak hivatva az intézkedések végrehajtására, a teendők czélszerü beosztása, s a sükeres eljárás megnehezittetik. — Czélszerü volna, az egyház részéről is, — mielőbb szervező bizottmányt alakitani!

— **A Debreczen- Szathmár- Szigethi** vasut készitése szépen halad előre. Már majdnem Nagy Károlyig lerakvák a sinek s a munkálatok körül előforduló szükségletek kielégitésére egész Szaniszlóig járnak teherhordó vonatok, melyek olykor egy-két ujságvágyó utazót is fölvesznek; mire azonban igazgatósági engedély kivántatik. A mostani rosz utak is, melyek miatt a közlekedés csaknem fenakadt, egyéb előnyök mellett, kivánatossá teszik, vajha mielőbb megnyilnék e pálya, mely Máramaros kincseit hozzánkig s a világpiaczra gyorsan fogja elszállitani, — mig másfelől az alföld tárházát megnyitja azon irányban is, mely tőlünk eddig csak nem el vala zárva!

, **Lovas gazdáknak.** A városi gazdák lovainak megvizsgálása folyó hó 11-én fog megtartatni a város istállójában; e szokásos vizsgálat czélszerüségét mindenki átláthatja, mert csak ez által jöhet világosságra, hogy nincsen e a jószágok között veszélyes betegségben sinlődő, melyet talán gazdája kegyelme fentartana mások kárára tovább is. A gazdák érdeke kivánja tehát, hogy a nevezett napokon lovaikat a kitüzött helyre szállitsák, annyival inkább, mivel e kötelesség mulasztásáért pénzbeli birsággal is büntettetnek.

— **A kőburkolathoz** szükségelt köveket hordják már hatvan-utcza szegletéhez is. Örvendünk, hogy a tavaszi munkálat ily előjelei már most is mutatkoznak. Hanem a vállalkozót, s illetőleg az ellenőrző közegeket is jónak látjuk figyelmeztetni, hogy a köveket szállitó fuvarosoknak hagyják meg, mikép a lerakodás alkalmával ne hányják-vessék oly durván az egyes darabokat — mint ma is szemtanui valánk — ne lökdössék távolról egymásra, mert igy a kövek szögleteit előre letördelik, s nem csoda, ha a burkolat, már a beillesztésnél, hiányos, lyukacsos és rosz lesz, mivel az összefoglalás sem pótolhatja kellőleg a letört darabokat!

** **Gondy és Egei** ismert kitünő fényképészek egészen uj, még sehol sem látott árnyalatu képeket kezdenek késziteni, melyekhez külön, saját találmányu világitást használnak. Az igy kiállitott arczképekkel a különböző festészeti iskolák mestereit utánozzák, s e képek nemcsak mint jóltalált arczképek meglepők — hanem mint tanulmányfők is bámulásra inditanak. E czég már nyert elismerést a párisi fényképészeti kiállitáson, az idén szintén bemutattatnak ott a fentebb jelzett photographiák, melyek bizonyára nem kis érdemet fognak hozni Gondynak és Egeinek s általok hazai fényképészetünknek.

— **A városi szervező bizottmány** meghagyása folytán, a tisztviselői osztályokban már dolgoznak azon összeállitásokon, melyek a tiszti állomások munkakörét, a tapasztalt hiányokat s a javitási módozatokat hivatvák előtüntetni. E fontos összeállitásoktól sokat lehet várni arra nézve, hogy bajainkat fölismerjük és a hiányokon javithassunk.

Még akkor is, ha a tisztujitás, a törvényhatóságok rendezéséig országgyülési határozat által elhalasztatnék, sok gyakorlati haszna lesz a jelzett összeállitásoknak; mert a törvény leginkább elvi s átalános rendelkezéseket foglaland magában, melyeket a helyi viszonyokhoz képest minden hatóság, érdekei szerint, fog alkalmazásba venni; s a belügyi kérdések megoldása sok könnyitést nyerend az által, ha ki lesz tüntetve a hiány s életrevaló javaslatok lesznek készen, melyek a javitási módozatokat tolmácsolandják.

, **A kertészeti egylethez** folytonosan nagy mennyiségben érkeznek megrendelések az ország legtávolabbi vidékéről is; városunkból aránylag még kevesen jelentkeztek nemesebb gyümölcsfák nyereséért, pedig itt van a tavasz. Ezután szerdán és szombaton a piaczra is küld az egylet körtve- és eperfákat elárusitás végett.

Meghivás. A kertészeti egylet t. cz. tagjai a polg. kaszinó nagy termében folyó hó 13-án délután 3 órakor tartandó rendkivüli közgyülésre tisztelettel meghivatnak. — Tárgyak: dijazott felügyelő alkalmazása, — épitkezés.

Debreczenben, 1870 mart. 6. tartott választmányi ülésből.

Simonffy Imre m. k. egyleti elnök. Szathmáry Sándor m. k. egyleti jegyző.

Szinházi szemle.

** Kedden mart. 8-kán adatott: „Csikós" népszinmü 3 felvonásban irta Szigligeti. Az est babérja Zöldit illeti, ki az öreg csikóst mesterileg állitá elénk. Már csak külső megjelenése is viszszaemlékeztetett a puszta e tősgyökeres eredeti alakjára, előadása és felfogásával pedig hiven ecsetelte annak jellemét, élénk gondolkodási módját s természetes észjárását. Szóval tökéletes bevégzett képét nyujtá a puszta élemedett koru, de ifju kedélyü lakójának. Blaháné és Gerecs átalános tetszés közt énekelték népdalaikat s játékukról is elismerőleg nyilatkozhatunk. Foltényi az exszolgabirót, e régi szabásu agglegényt kedélyes humorral személyesitette. Dózsa bensőséggel szavalta szerepét; Bercsényi találólag szinezett. Közönség közép számmal.

** Szerdán, mart. 9-én adatott: „Coriolan" szomorujáték 5 felvonásban, irta Shakespeare, — forditották Egressi Gábor és Dobrossy. A czimszerepet Rónai személyesitette; játékában erő és kifejezés uralkodott, s élénken tükrözé vissza azt a méltóságot, mely a britt óriás e hatalmas alakjának fő jellemvonása. Különösen sikerültek jelenetei: midőn a népet kérnie kell, hogy consullá megválaszszák, midőn a nép-szószóllók árulónak nevezik s számüzik, midőn megkérlelik őt Róma felbőszült fiát, — ki saját honfiai ellen emelt fegyvert, — az érzetmélység, a megindulás motivumait, melyek itt Coriolan lelkében megfogamzanak, kitünően körvonalozá Zöldi az öreg Menenius Agrippat helyesen alakitá, mint szintén Dózsa és Bercsényi a két néptribunt jól kidomboritva álliták előtérbe. Kiemelendő még Foltényi és Kőmüvesné. Általában az előadás sikerült, a mi shakespeari darabnál nem kis érdem; voltak ugyan apróbb részletek, melyek csekély visszatetszést szültek, de a melyek még sem akasztták meg a darab dicséretes lefolyását. Közönség közép számmal.

Országgyülési értesitő.

(Márczius 9.)

Elnök: Somsich Pál. A kormány részéről jelen: Andrássy Gy. gr., Bedekovics K., Lónyay M., Rajner P.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után a beérkezett kérvények a kérvényi bizottsághoz utasittattak.

Deak Ferencz a házadómentesség tárgyában interpellálja a pénzügyminisztert. Az 1868: XXII. t cz. rendelete igen világosan szól az adómentességről s ennek ellenére a pénzügyminister 30%-et földtehermentesitési czimen adó alá vet. Ennélfogva kérdi: minő alapon tér el a minister a törvénytől és mily alapon rója fel e terhet? (Helyeslés.)

Közöltetni fog az illető ministerrel.

Nyáry Gyula br. áthozza a főrendiháznak az állami számvevőszékre vonatkozó jegyzőkönyvét, és kéri a házat, hogy a tjavaslaton tett módositásokhoz járuljon.

A módositások ki fognak nyomatni és annak idején tárgyaltatni.

Rajner Henszlmann Imrének a kolozsvári tornyok irányában tett interpellátiora válaszul adja, hogy még 68 oct. 5-én a történelmi társulat megkereste Kolozsvár városát a dicső multra emlékeztető tornyok fentartása ügyében. A város egy bizottságot küldött ki. A bizottság beadván jelentését, azt véleményezé, hogy a Bethlen bástya minden esetre tartassék fenn, de nem a tornyok. Jun. 19-én erre a város elhatározta, hogy a Bethlen-bástya fentartassék, de a tornyok lerombolandók. Igy állt a dolog, midőn H. interpellátióját hozzá intézte. Ő azonnal leirt a városhoz és ez febr. 18-ki ülésében felirt, melyben azt mondja, hogy zokon venné, ha határozatán változás történnék. Erre nem is érzi magát feljogositva és noha szakférfiaktól nyert felvilágositások folytán maga is fentartásukat óhajtaná, nem tud rajta változtatni.

Henszlmann köszöni a választ és ugy látja, hogy máskép nem lehet segiteni müemlékeinek megtartásán mint törvény által. Kéri tehát e tárgyban beadott tjavaslatát kinyomatni és az osztályokhoz utasitani.

A ház a választ tudomásul veszi. A sürgős tjavaslatok napirendre kitüzése iránt pedig majd a budget tárgyalás után fog határozni.

A ház a napirendre tér. Tárgya a honvédelmi minister költségvetése.

Mednyánszky Sándor a honvédek nyugdijazása iránt most már másodizben beadott határozati javaslatában hazánk erkölcsi állapotának méltó illustratióját, és a nemzet szószegése s hálátlansága bélyegét látja. Megtagadása nem egyéb, mint gunyüzés a szegény honpolgár hazafias meggyőződéséből. A mi a költségvetést illeti, ezt csak akkor fogja megszavazni, ha a jelenlegi honvédség, mely az osztrák hadseregnek kiegészitő része, önálló magyar hadsereggé fog átváltoztatni. (Helyeslés a szélső balról.)

Térey Pál szakadozottan felolvasott beszédben megadja az absolutoriumot az Andrássy-ministeriumnak, mely megtett a honvédség körül mit megtehetett. Ha tökélylyel ez intézmény nem bir, annak oka az ellenzék egy részének magatartása. (Zaj a szélső balon.) — Elfogadja a költségvetést.

Makray L. Ivánka inditványát pártolja.

Papp Lajos. Nagy megnyugvással látja, hogy a kinevezett honvédtisztek közt sok harczedzettt és vitéz található; hanem a kormány itt is fél uton állott meg, mert az 1848-ki derék tábornokokat elmellőzte, s ez által a honvédségtől jelentékeny erőket vont el. A magyar honvédhősök az utóbbi 30 év alatt vagy számkivetésben voltak, vagy polgári foglalkozásaikhoz visszatértek. Amerikában, ha ujabb hadsereget állitnak, mellőznék-e a visszavonultakat? bizonyosan nem, igy nálunk sem szabad mellőzni. Óhajtja, hogy mielőbb mücsapatok is állitassanak, egyébiránt elfogadja a költségvetést részletes vita alapjául.

Tisza Kálnán a honvédelmi költségvetés tárgyalása alkalmából is kénytelen arra utalni, hogy mily veszedelmes intézmény a delegatio. — Nem tehetjük azt, amit akarunk, hanem követnünk kell annak határozatait. A Ludovicaeumot illetőleg nem igen vigasztaló a tapasztalat. Három évvel a ministereinök azon mondása után, hogy „a nemzet minden vágyai teljesültek" . . . (Andrássy: nem mondtam!) Mondta 1867. julius 21-kén, — s a Ludovicaeum még sincs a nemzetnek visszaadva. A ministerelnök most ujabb három év alatt reméli elintézni a dolgot, — de ki biztosit arról, hogy nem marad-e ez ismét remény. A magyar testőrségre nézve csak annyit jegyez meg, hogy az erre tett alapitványok czélja meg lett változtatva, de ennek nem lett volna szabad az országgyülés tudta nélkül történnie, s az alapitványok állását is fel kellett volna venni a költségvetésbe. A ministerelnöknek a müszaki csapatokat és tüzérséget illetőleg tett nyilatkozatában határozott visszalépést lát.

A kinevezéseket illetőleg tagadja a ministerelnök, hogy a politikai hitvallás irányadó lenne, pedig csak a kinevezettek lajtsromát kell megtekinteni, hogy a ministerelnök tagadásával ellenkező meggyőződésre jussunk.

Ő Felségeik adománya arról tett tanuságot, hogy komolyan vették a multak kiegyenlitését, de ez adományra nem voltak kötelezve, mig az országgyülésnek kötelessége a gondoskodás.

Nem szavaztunk-e nyugdijakat azoknak, kik ellenünk küzdöttek; s nem vállaltuk-e el egy részét azon államadósságnak, mely nagy részben a mi elnyomásunkra fordittatott?

Végül Kerkápoly államtitkár beszélt. Igéri, hogy utászaink lesznek, de a tüzérségre várnunk kell. A szervezést csak azért, hogy nincsenek tábornokok, nem lehet kisszerünek találni. A kerületi parancsnokok vannak az osztálytábornoki teendőkkel megbizva.

Ezzel az általános vita véget ért. A ház a szélsőbal kivételével a költségvetést elfogadta a részletes tárgyalás alapjául, s a pénzügyi bizottság véleményéhez képest azon elvet is magáévá tette, hogy a honvédjavadalmazás tekintetében egyenlő ábra helyeztessék a hadsereggel.

Fővárosi értesitő.

— A határőrvidék kérdésében az osztrák ministerium, irásbeli közleményében, a quotának 1%-al felemelését, s a Dalmátiához jogról lemondást követeli. Még sem elégedtek meg ott Bécsben? Ily áldozatokat csak nem tehet Magyarország!

** A magy tudakademia nyelv és széptudományi osztályának közelebb tartott ülésén Barna Nándor értekezett „A finn költészet szelleméről tekintettel az ősmagyar költészetre.“ Utána Ballagi Mór olvasá fel a birálók jelentését Dr. Kohn Sámuel értekezletéről, mely Esmonazár siriratával s e phöniciai kultur emlékekkel foglalkozik. Ez értekezlet, kijavitás után az akadémia költségén ki fog adatni.

** B. Vay Lénárd hangversenye, mely az iró és zenészsegélyegylet javára rendeztetett, nagy közönség előtt ment végbe a redoutban.

** Tóvölgyi Titusz regényt irt, czime: „Ezüst vitéz.“ Tárgya a tatár pusztitás korából van véve. A „P. Napló“ tárczája fogja közölni szeptemberben.

** Thomas Ambroise „Hamlet“ opera szerzője, udvarias levelet irt Paulinéhoz s Odry Lehelhez, kik a főszerepeket éneklik. Czélszerü utasitásokat ad a rendezést illetőleg, s kijelöli a helyeket, melyek szükség esetében kihagyhatók. Sajnálja, hogy személyesen le nem jöhet az előadásra, mert ügyei lekötik. Pár hó mulva azonban, ha müve a magyaroknál szives fogadtatásra talál, felkeresi magyarországot, melynek fiai és leányairól annyi szépet hallott.

** Arégi Pest egykori bástyafalának utolsó maradványait is lerombolták a sóutczában, hogy helyükön nagy háromemeletes ház pompázzék.

** A siklónak ugyancsak van dolga, alig győzi szállitani a várba menőket s az onnan lejövőket. Napi bevétele 100 ftra tehető.

** Hoffmann Pál tanár tiszteletére az egyetemi polgárok fáklyásmenetet rendeztek, mely a kedvezőtlen idő daczára is szépen sikerült.

** „A magy. kölcsönös biztositó bank“ megalakult. Elnökké Tisza László, tiszteletbeli elnökké Liedemann nagykereskedő, alelnökké Rátonya János, vezérigazgatónak pedig Kulisseky János választattak meg.

** A honvédelmi ministeriumnak Pollák Vilmos uj találmányu töltényeket ajánlott fel, melyek a szétrobbanás pillanatában nemcsak lökerőt fejtenek ki, hanem gyujtanak is.

** Verbőczi életnagyságu szobrától — melyet Izsó Miklós készitett — gipszöntvényeket lehet kapni. A kik ezt birni akarják megrendelhetik emlitett jeles hazai szobrászunknál, a nemzeti muzeumban. Egy példány ára 10 fr, vidékre becsomagolva 14 ft.

** A Duna ide s tova megszabadul téli köntösétől, s a gőzhajózási társaságok már előkészületeket tesznek, hogy nehány nap mulva megkezdjék a hajózást.

** A budai börtönben egy jó madár szökési kisérletet akart tenni; Már nehány téglát sikerült a falból kiszednie s társainak vallomása szerint a falon áttörve a levéltárt akarta felgyujtani, hogy aztán az általános zavarban menekülhessen.

** Uj szerkezetü hajóhid. — Schöller József volt honvéd százados, egy saját találmányu hadi hajóhid mintarajzát küldötte be a magy. kir. honvédelmi ministeriumhoz. A ministerium a vizsgálat után a hid szerkezetét igen ügyesnek találta, de a szállitás nehézségéért el nem fogadja. E mellett a hid zátonyos folyamnál épen nem volna alkalmazható.

** A szinházi ügynökség Budán megbizást kapott Svédország fővárosából, hogy a nyár folyamára egy magyar népzene-társaságot szerződtessen oda, a mely a legelső kerti helyiségben fog játszani.

** A „Szinpad“ megczáfolja azon hirt mintha a budai várbeli szinházért Fehérvári, Latabár és Miklóssy folyamodtak volna; s mint megjegyzi: ez óráig még egy jelentkező sincs.

** A honvéd hadbiztosokat felszólitották, hogy még a folyó hóban tegyék meg vizsgáló körutjokat, s hogy figyelmöket főleg a zászlóalji számadások revisiójára a leltárakra stb. forditsák, s a hiányokat mennél előbb jelentsék fel a ministeriumnak.

** Sipos Antal jövő vasárnapi matineéjében Bartai Ede legujabb symphoniájából a scherzót és Gobbi Henrik egy müvét fogja ismertetni.

Belföld.

*** A szatmári prot. nőnövelde részéről értesitenek minket, hogy a sorsjáték huzása 1870. junius 29-ére halasztatott, mikor az visszavonhatlanul meg fog tartatni. A sorsjegyek és pénzek 1870. junius 20-ig visszaküldendők Greguss Györgynek Szatmárra; az eddig be nem küldött sorsjegyek a megbizottak terhére eladottaknak tekintetnek.

*** Gyászos esküvő tartatott multhó 18-án Bártfa mellett Lentzartón; egy uraságitiszt vezeté oltárhoz menyasszonyát, a vendégek közt több ref. vallásu volt, de az uj pár a kath. hitet vallotta. A párnép a protestánsokra görbe szemmel nézett, s ott a templomban nehány ember több golyót repitett a násznép közé, a vőfélyek meg is sebesültek; nagy zürzavar keletkezett ebből, mit növelt az is, hogy egy suhancz kezében a kath. pap fegyverére ismertek; a tettesek között van előkelő ember gyermeke is. Gyanitják, hogy zavar terve előre ki volt csinálva.

*** Földrengést éreztek e hó 1-én este 10 órakor Károlyvároson, tartott 15 másodperczig. Fiumében pedig háromszor egymás után való nap észlelték e tüneményt.

*** Párbaj templomban. Pozsonyban történt, hogy a franczi skánusok templomában imádkozott bizonyos ember, s egy másik a háta megett áll, és szinte imádkozik. de buzgósága annyira elragadta a hátul ájtatoskodót, hogy buzgóságában morogni kezdett, az előtte térdepló pedig azt hitte, hogy őt gunyolja, ezért „keresztyén felebarátját“ arczul csapja, a megsértett semhagyta válasz nélkül ezt, miből lett zavar és lárma az isten szent házában, a pap is kiszaladt templomi czifra ruhájában, a rendőrség pedig bekisérte a két templomszentségtelenitőt.

*** Békésen a szegények számára menházat akarnak létesiteni, s es ép czélra tánczvigalmat is rendeztek már, melynek tiszta jövedelme 100 ft volt, mely a városi népbankban tétemányeztetett le, mig az eszme valósitásához fognának.

*** Mit ér a maii fjuság? Ezt szokták némelyek könnyelmüen hánytorgatni; azoknak kiknek ez szokásuk, tanulságul szolgáljon e következő példa: Selmeczen a bányászati és erdészeti ifjak önképző társulata e hó 5-én tartá első nyilvános ülését, s a tanári karból ez érdekes gyülésen csak 2 tanácsos, csak 1 rendes tanár, a városról csak 1 polgár jelent meg. Gyönyörü részvét, szép pártfogás! Nem félnek-é önök, hogy az ifjuság vissza intézi a kérdést ily formán, mit ér a mai közönség buzgalma? — Igy beszélte azt el nekünk egy ifju.

*** Dorozsmán egy kutban vedret kerestek, s egy ujszülött gyermeket találtak; a bünös anya nevét titok fedi.

*** Jászberényből örvendetes hir gyanánt emlitjük, hogy ott állandó szinházat tervez nehany vállalkozó.

*** A holló nincs, — ökör is jó. Abonyban tánczvigalmat rendeztek a honvédmenház javára; a jegyek egészen elkeltek, de este a mulatságra csak kevesen jelentkeztek — Abonyból, a videkről — honnan a közönség legnagyobb részét várták — senki nem érkezett. És mily nagy volt az ámulat, midőn a várva várták oda értek, s mindenik lovas szekér elé ökrök voltak fogva — a rosz utak miatt.

*** Nagyszebenben gyülésez bizonyos idő óta az ág. h. orsz. egyházgyülekezet, a szuperintendens elnöklete alatt; a hierarchia elveit akarják itt mindenáron keresztül vinni, elszakasztva magokat még az államtól is, törekvésök a vaskalapos papi uralmat megszilárditani — a római zsinat példájára; de Brassóról és Segesvárról már is hallatszanak egyes hangok melyek erélyesen tiltakoznak e törekvések ellen; talán csak még sem kerül a dolog egy ágostai syllabusra?

*** Halálos gyógyszer. Ellentétesnek látszik e kifejezés, de a valóság szomoruan bebizonyitotta, hogy az lehetséges. Sepsi Sz. Györgyön történt, hogy egy emberrel két család hozatott orvosságot a gyógyszertárból, egyik a giliszta ellen, másik sebre való fehér port; a megbizott hiven teljesité a rábizottakat, de otthon az orvosi szereket megcserélte, s a gilisztás gyermeknek a sebre való fehér por — halálos gyógyszer lőn.

*** Eladó feleség. Szepesmegyében bizonyos ember eladóvá tette az ő hites társát, akadt is csak hamar vevője, s a férj felpénzt vett rá, de megbánta oktalan cselekedetét, és czivódás lett a vásárból. Törvény elé került az ügy.

Irodalom.

*** Lauffer Vilmos ismert könyvkiadó Pestről egy figyelemre méltó füzetet küldött be hozzánk, ez Varga János „Eszmetan“ (Metaphysica) czimü müve, mely gondolkodó „én“-ünk bölcsészetének harmadik tárgyát képezi. Az eszmetan egyetemes ismeretünket alapitja meg, kijelöli az alapfogalmat, melyekre a tudalom minden tényét fektethetjük, innen „ismerettan“-nak is szokták nevezni; Aristoteles „metaphisicá“-nak nevezte el. A görögöknél a metaphisicába foglaltatott a theologia is, mert valóban az eszmetan (metaphisica) nem egyéb, mint elméletileg kifejtett és gyakorlatilag alkalmazott alapja a theologiának. Aristoteles, ki első alapitá a logikát (gondolkodástant), nem választá el ezt az eszmetantól, s ujjabban is a Hégel bölcsészeti rendszerének követői egyesitették a két tudományt. A Hégel iskolájához csatlakozik Varga János is, ki éberen gondolkodó észszel tárgyalja e füzetben az eszmetant. Varga kitünő állást foglal el a mai kor bölcsészei között, s mint tanár is (Nagy Körösön) eredménydusan müködik e téren. Nem önállótlan utánzás az ő tudománya, melylyel oly sok iskolában kinozzák a hallgatókat, hanem lelkébe forrott gondolatok azok, melyeket oly meggyőzőleg tud másokkal közleni. Az ifjuságnak nagy becsü lehet e könyv.

Politikai szemle.

— A bécsi ministerium a választási reform kérdésében véghatározatra jutott Czélja az osztrák kormánynak, az alsóház képviselőinek számát megkétszerezni, s ezek választását, a tartománygyülések mellőzésével, közvetlenül azon csoportokból végrehajtatni, melyekből a tartománygyülések választották eddig a képviselőket.

Ezen félrendszabályozás az egyenlőség és szabadság követelményeinek egyáltalában nem felel meg, mert a képviselőket általában a lakosságból s nem kijelölt érdekcsoportokból lehet és kell választani; különben az elválasztottak valódi képviselőknek nem tekinthetnek.

Ha a nagybirtokosok csoportjából is két annyi képviselő lesz, mint a kisebb birtokosokéból, akkor az arány, mely most van a képviselők közt, ugyanaz marad, ugy, hogy a szabadelvüséggel kaczérkodó uj szabálynak minden előnyössége és szabadelvüsége, tökéletesen elenyészik.

De a birodalmi gyülésben ugy áll a dolog, hogy a teljesen szabadelvü alaponi választás rendszerének keresztülvitelére semmi kilátás sem lehet.

Franczia országi hirek szerint, az Orlean ház herczegei azon fáradoznak, hogy engedélyt nyerjenek visszatérni; irtak barátaiknak, hogy e tervök kivitelén müködjenek. Követőik előterjesztették, hogy visszatérésök Franczia országba, a császárság alatt, egyenlő lenne trónróli lemondásukkal; de megmaradnak czéljok mellett, különösen a párisi gróf mutatja magát legelégedetlenebbnek a külföldön létellel.

A franczia pénzügyminiszter hadat izent a nagy fizetéssel ellátott állomásoknak; bizonyos nak hiszi, hogy e hadjáratban népszerüségre tett szert. Miután elvül tüzte ki, hogy 70 000 franknál több fizetést senki sem huzhat, kieszközölte 3 nagy katonai parancsnokság eltörlését; a rokkantak kormányzójának ellátása egészen kitöröltetett. A titkos tanács részére még 1871-re a költségvetésben benhagyatott 300.000 frank; de a képviselők átlátván a titkos tanács fölöslegességét, biztos a remény, hogy e tétel is ki fog töröltetni. — A közoktatási miniszter az elemi oktatásra vonatkozó fontos törvényjavaslaton dolgozik, melyben az ingyen oktatásnak bövebb kiterjesztése van elvül felvéve.

Madridban Montpensier herczeg bevonulása képezi a beszéd tárgyát. A herczeg már rég nem látta a fővárost; mióta ságornéja Izabella kegyeiből kiesett, s el kelle hagynia Spanyolországot, azóta tiltva volt neki a spanyol földre lépni. Az 1868-ik évi forradalomkor, midőn Izabella elüzetett, semmi sem állott utjában, hogy visszatérjen. Ha az Alcolai győzelem alkalmával a győztes sereg élén akart volna a fővárosba benyomulni a koronát megszerezhette volna. Topete azt nyilvánitá, hogy akkor a herczegnek csak ujját kell vala kinyujtania, hogy királylyá legyen!

Most a viszonyok kedvezőbbek részére. A progressisták Portugalliától elutasitó választ vettek, az unionisták, kik a herczegre vetették szemeiket, elleneik zavarba jötte által még inkább fel vannak bátoritva. — Ha a köztársaságiak uralomra nem juthatnak, minden valószinüség oda mutat, hogy Montpensier herczeg lesz a spanyol király. Ha Lajos Fülep jóslata, mi ellen egykor fél Európa sikra szállt, teljesülend, s Orleán herczeg jut a spanyol trónra, ki legjobban megrendül erre, — az III-ik Nepoleon lesz!

Florencz, mart. 8. A hadügyminiszter elrendelé, hogy az 1845. évi korosztály — mintegy 30,000 ember — bizonytalan időre szabadságra bocsáttassék.

Legujabb.

— Bécs, márt. 9. A felirati bizottság ma délelőtti ülésében a dalmátiai ügyek felett tanácskozott. Egy majoritás hajlandónak mutatkozott, az akkori kormány intézkedései felett roszalását fejezni ki. A kormány részéről Giskra és Wagner altbnagy volt jelen. Ez utóbbi felolvasá némely kihallgatott személyek kihallgatását, — bebizonyitandó azt, hogy nem egyedül a védtörvény volt az oka a fölkelésnek, — hanem, hogy a Bocche di Cattaróban bel- és külföldi egyének — köztük a montenegrói fejedelemnek egy rokona is — idegen segitség igérgetésével bujtogatták fel a népet.

— Belgrád, márt. 9. A nagyvezir egy kibékitő levelet intézett a montenegrói herczeghez, mely aligha kielégitő. A porta Albania ellen hadi előkészületeket tett.

— Páris, mart. 9. Remélik, hogy a római udvar — daczára a csalhatatlanság iránti schema szétoztásának — a zsinatot elnapolandja és a csalhatatlanság tervezett definitiójáról le fog moudani.

— Bukurest, mart. 8. A kamara mai ülésében a kormány öt millió pótösszeget kért a belügyi tárcza részére, a Godikossal kötött szerződés követeléseinek kifizetésére. Agarizi képviselő interpellatiót jelentett be, mely felvilágositást kiván a kormányi ellenőrzés iránt a Stroussberg-féle vasuti kötvények kiadása és kezelése tárgyában. —

— London, mart. 8. Az alsóházban az ir kérdés feletti vitákat folytatták. A kormány nagy majoritást remél. Az eddigi szónokok nagyobb része helyeslé a billt elvileg. A szavazás alkalmasint csütörtökön leend.

Bécsi tőzsde, mart. 10. Cs. arany 5.83. ezüst 121.—

Felelős szerk. s kiadótulajd. **Oláh Károly.**

HIRDETÉSEK.

98. 1—3

Pályázat.

Alant jegyzett vezérügynökségnél **kilszolgálatra alkalmatos tiszt viselők** állandó üzetés mellett elhelyezést nyerhetnek.

Erre vállalkozók eddigi foglalkozásukról tegyenek ajánlataikban körülményes jelentést.

Jótállást kimutató egyéniségek elsőséggel birnak.

Az „Anker“

magyar-, tót- és horvátországi **vezérügynöksége,**

Pesten, régi szinházter 4. sz.

Vetemény-magvak.

Bel- és külföldi **luczerna, lóhere, takarmány-répa, muhar, perje,** több más gazdasági **konyha- és virág kerti mag,** friss és jó minőségben kaphatók

Gaszner Károly

tiszterkereskedésében Debreczenben,

ahol megrendelések, a tentebbi czikkekre, mint szinte **élő növény, diszfák** és **cserjékre** elfogadtatnak, és pontosan teljesittetnek. 97. 1—6

Haszonbérbeadó pusztarész.

Az özv. Genczy Pálné csődtömegéhez tartozó **Tornási pusztarész** f. é. **márczius 23-**kán d. e. **11 órakor** a Balkányi községházánál tartandó közárverés utján április 1-sö napjától számitandó **1 évre** ismét haszonbérbe fog adatni. Az árverési feltételek addig is megtudhatók helyben illető **tömeggondnok Dalmy Károlynál.** 94. 1—3

ANTALFFY LAJOS

órás Debreczenben.

(Boltja a városháza piaczi részén levő **„Török ház“** czimzett dohány-, szivar- s bélyeg-eladási helyiséggével egybekötetésben.)

Van szerencsém a t. cz. közönség figyelmébe ajánlani a legdusabban felszerelt **órarakt áramat,** a leheto legolcsóbbra **leszállitott áron, egy évi irásbeli jótállás mellett.**

	frt.
Ezüst hengeróra 4 rubin-kőre járó patent üveggel	8—10
Finomabb ar. szegélylyel ugró	11—12
Egész aranyozott compassal	12—13
Angol mintára lapos kristálly üveggel	13—14
Gazdászati óra (remontoir)	15—16

	frt.
Ezüst horgonyórák 15 rubin kőre, patent üveggel, ugrós	14—16
Finom angol mintára	15—18
Kettős fedéllel	15—18
Kettős fedéllel angol mintára	19—24
Remontoir	25—30
Horgonyórák, melyeket felluzni soha sem kell	40—45
8 napos pendul-óra	19—25

Ezen például felhozott órák olcsóságához képest jutányos árak mellett ajánlom arany uri és női óraimat, francia 8—14 napig járó és ütő; márvány, alabástrom, bronzsvas öntvényoku üvegboritók alatt levő asztali és függő aranykeretes óráimat, inga (pendul) órákban a legkisebbtől a legnagyobbig, tökéletesen kielégitő nagy választékban.

Schwarzwaldi fali óráim hihetetlen olcsó árért, kezdve 1 frt 50 kron szintén egy évi jótállás mellett.

Órákat cserébe elfogadok valódi értékökben, s mivel nálam határozott ár van, s ára minden jószágon rajta van, a csere a t. cz. közönség részéről igen könyü és biztos.

Vidékről megrendelések a levél átvételétől számitva 3 nap mulva küldetnek szét, mivel elvem, csak is egész tökéletes kipróbált állapotban levő órákat adni ki üzletemből.

Uj torony-órák készitését vakgy ócska kijavitását gyorsan teljesitem. 4. 34—

Pályázat.

A **szabolcsmegyei takarékpénztár-egylet titkári állomására** — munkatelszaporodás esetében, teherlapozásnáli közremüködéssel, **évenként 600 fttal dijazva, — pályázat nyittatik.** — A felszerelt folyamodások f. évi **április 15-**ig az igazgatósághoz benyujtandók.

N.-Kálló, márcz. 8. 1870. 96. 1—3

Ó v á s!

Nőm **Némethy Eszter.** ki már nevemben többféle adósságot csinált, s követeléseimet is szedett fel, velem többé semmi viszonyban sem levén: mindenkit figyelmeztetek, hogy neki nevemre ne kölcsönözzön, sem az engemet illető ügyekben vele jogi cselekvényeket ne tegyen; mert mindazt semmisnek tekintem, mit ő irányomban tett, vagy teend, és sem eddigi, sem ezutáni adósságait nem fizetendem.

Debreczen, márcz. 10. 1870. 95. 1—2

Czapó Gábor.

Kiadó lak.

Nagyujutcza elején az 1601. sz. alatti háznál

két rendbeli lakosztály

pünkösttől fogva kiadó. — Értekezhetni a bentlakó tulajdonossal. 79. 5—

161-dik árjegyzék

az **„István“** gőzmalom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett o. é.ben, kötelezettség nélkül).

	frt.	kr.
A. Asztali dara nagy szemü	14	—
B. Ugyanaz apró szemü	14	—
C. Dara középszerü	12	80
O. Királyliszt	15	60
1. Lángliszt	12	80
2. Montliszt	12	40
3. Zsemlyeliszt különös	11	40
4. Ugyanaz	10	80
5. Fehér kenyérliszt I. rendü	9	60
6. Ugyanaz II. rendü	7	60
7. Barna kenyérliszt I. rendü	6	60
8. Barna kenyélriszt II. rendü	5	60
Kétszeres liszt		
Rozsliszt I. rendü	7	80
Rozsliszt II. rendü	5	20
Árpadara	10	—
00. Árpakása	16	—
0. Árpakása	14	—
1. Árpakása	11	—
2. Árpakása	9	—
3. Árpakása	8	—
Lábliszt	3	—
Korpa	2	20
Árpaliszt	4	—

Minden zsákért 1 frt lefizetendő. — E betétet azonban a vevő visszakapja: ha a zsákot, az elviteltől számitott legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkül bérmen tesen visszaszállitja.

Utánvétel mellett visszaküldött zsákok nem fogadtatnak el.

Simaőrlés mázsánkint 60 kr.
Darálás „ 70 kr.

Debreczen, jan. 16. 1869.

Cs. kir. szab. tiszavidéki vasuti MENETREND.

1870-ik évi Január 15-től kezdve további rendeletig.

		óra	pe.	napr.	óra	pr.	napr.	óra	pr.	napr.
I. Bécs és Pest a Kassa felé.	Bécs ind.	8	—	este	7	30	reg.			
	Pest „	6	30	reg.	5	18	este			
	Czegléd „	9	39	„	8	—	„			
	Szolnok „	10	37	„	9	17	éjjel			
	Püsp.-Ladány „	1	33	délu.	1	3	„			
	Debreczen „	3	5	„	3	48	reg.			
	Nyiregyháza „	4	35	„	6	24	„			
	Tokaj „	5	31	este	8	9	„			
	Miskolcz „	7	24	„	10	46	délc	2	51	d u
	Kassa érk	9	56	„	1	51	délu	5	23	„

		óra	perecz	naprész	óra	perecz	naprész
II. Bécs és Pestről Arad felé.	Bécs ind.	8	—	este	7	30	reggel
	Pest „	6	30	reggel	5	18	este
	Czegléd „	9	24	„	8	19	„
	Szolnok „	10	16	délelőtt	9	47	éjjel
	Mező-Tur „	11	29	„	11	40	„
	Csaba „	1	9	délután	2	36	reggel
	Arad érk	2	52	„	5	11	„

		óra	perecz	naprész
III. Bécs és Pestről Nagyvárad felé	Bécs ind.	8	—	este
	Pest „	6	30	reggel
	Czegléd „	9	39	„
	Püsp.-Ladány „	2	7	délután
	B.-Ujfalu „	3	16	„
	Nagyvárad érk.	4	31	„

		óra	pr.	napr.	óra	pr.	napr.	óra	pr.	napr.
IV. Kassáról Pest és Bécs felé.	Kassa ind.	5	21	reg.	—	—	—	5	37	d.u.
	Miskolcz „	7	55	„	3	20	délu.	8	37	est.ér.
	Tokaj „	9	37	„	5	50	este			
	Nyiregyháza „	10	39	„	7	33	„			
	Debreczen „	12	19	délb	10	26	éjjel			
	Püsp.-Ladány „	1	57	délu.	12	39	„			
	Szolnok „	4	39	„	4	39	reg.			
	Czegléd érk.	5	33	este	5	50	„			
	Pest „	8	39	„	8	40	„			
	Bécs „	6	14	reg.	6	39	este			

		óra	perecz	naprész	óra	perecz	naprész
V. Aradról Pest és Bécs felé	Arad ind.	12	26	délután	9	47	este
	Csaba „	2	7	„	11	23	éjjel
	Mező Tur „	3	43	„	2	15	„
	Szolnok „	5	—	„	4	18	reggel
	Czegléd érk.	5	48	este	5	38	„
	Pest „	8	39	„	8	40	„
	Bécs „	6	14	reggel	6	39	este

		óra	perecz	naprész
VI. Nagyváradról Pest és Bécs felé.	Nagyvárad ind.	10	20	délelőtt
	B.-Ujfalu „	11	44	„
	Püsp.-Ladány érk.	12	55	délután
	Czegléd „	5	33	este
	Pest „	8	39	„
	Bécs „	6	14	reggel

A közállomásokróli indulás ideje, minden pályaudvaron a kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva.

Pálya-csatlakozások:

A m. k. államvasut vonataihoz Miskolczon: A délelőtti, 10 óra 16 prkor Czedlégről Miskolczra érkező s a délutáni 2 óra 51 perczkor Miskolcztól Kassáig közlekedő tiszavasuti vonatok a m. k. államvasut Pestről Miskolczra érkező vonataihoz csatlakoznak. A reggeli 7 óra 35 perczkor és este 8 óra 37 perczkor Kassáról Miskolczoa érkező tiszavasuti vonatok a m. k. államvaspálya Miskolcztól Pestig közlekedő vonataihoz csatlakoznak.

A cs. k. szab. első erdélyi vasut vonataihoz Aradon: A reggeli 5 óra 11 perczkor Czeglédről Aradra érkező tiszavasuti vonathoz a cs. k. sz. első erdélyi vasut Aradtól Gyulafehérvárig közlekedő vonatja csatlakozik. A délutáni 12 óra 26 perczkor Aradról Czeglédre közlekedő tiszavasuti vonat a cs. k. szab. első erdélyi vasut Gyulafehérvárról Aradra érkező vonathoz csatlakozik.

Az igazgatóság.

Debreczen. 1870. Nyomatott a város könyvnyomdájában